

Na Valašsku jezdí mobilní iktová jednotka

27.11.2023 - Soňa Ličková | Krajský úřad Zlínského kraje

Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje se zapojila do unikátní klinické studie. Od německých partnerů ze Saarské univerzity v Homburgu má zapůjčenou mobilní iktovou jednotku. Jde o první takovou studii v České republice.

Speciálně vyčleněný a proškolený tým testuje sanitku v hornaté oblasti Beskyd a Javorníků na Valašskomeziříčsku a Vsetínsku. Cílem je dosáhnout časového benefitu pro pacienta, kdy péči, kterou by dostal ve specializovaném iktovém centru, dostane přímo v terénu. Celá studie se může uskutečnit pouze díky podpoře Zlínského kraje a spolupráci s Krajskou nemocnicí T. Bati ve Zlíně.

„Jde o mimořádný projekt, který zachraňuje lidské život. Jsem velmi rád, že náš kraj je prvním v zemi, kde je mobilní iktová jednotka v provozu. Díky snaze a úsilí celého týmu jsme v Česku v tomto směru průkopníky. Děkuji našim lidem ze záchranné služby, nemocnicím, zástupcům Valašského Meziříčí a speciálně Radimu Ličeníkovi, který má na projektu mimořádnou zásluhu,“ řekl hejtman Zlínského kraje Radim Holíš.

Sanitka vybavená počítačovou tomografií (CT) je vysílána k pacientům nejen s cévní mozkovou příhodou, ale i s epileptickými záchvaty, náhle vzniklými akutními bolestmi hlavy, akutním vertigem nebo poruchou vědomí neúrazového charakteru.

„I když v České republice takto vybavená sanitka jezdí poprvé, ve světě až tak ojedinělá není. Poprvé začala jezdit před 15 lety v německém Homburgu, v tuto chvíli je nasazena do terénu například v Oslu, Paříži, Berlíně, Texasu, Melbourne,“ řekl doktor Radim Ličeník, iniciátor projektu v ČR a člen týmu české mobilní iktové jednotky.

Sanitka vybavená CT tak jezdila a jezdí v hustě obydlených koutech světa. Projekt v České republice je tedy mimořádný i tím, že je poprvé nasazena v poměrně řídké obydlené, rozlehlé, a navíc horské oblasti, v jejímž okolí není dostatek iktových center. Ve Zlínském kraji jsou tato centra v Krajské nemocnici T. Bati ve Zlíně a v Uherskohradištské nemocnici. Z oblasti Valašska se pacienti vozí kromě Zlína také do Olomouce či Ostravy. Doslova se tak dá říct, že díky mobilní iktové jednotce přijede až k pacientovi péče, kterou by jinak dostal pouze v iktovém centru. Ke znovu zprůchodnění cév v mozku tak dojde výrazně dříve, když přímo v sanitce může být pacientovi podána intravenózní trombolýza.

„U pacienta s CMP je to závod s časem. V sázce je mozek nemocného, a čím déle musí pacient s mrtvicí čekat na pomoc, tím závažnější mohou následky být. Mrtvice je druhou nejčastější příčinou úmrtí a třetí nejčastější příčinou invalidity na světě,“ upozornil náměstek léčebné péče ZZS Zlínského kraje Dorián Pfeifer.

V mobilní iktové jednotce kromě CT jsou záchranáři schopni pacientovi zajistit základní laboratorní vyšetření, jako jsou CRP, krevní obraz, koagulace, provést ultrazvukové vyšetření mozkových tepen a díky toxikologickému panelu lze zjistit i přítomnost návykových látek.

Spuštění samotného provozu sanitky nebylo vůbec jednoduché. „Konkrétně jsme museli zabezpečit například proškolení všech členů posádky, zajistit povolení, certifikaci, STK, českou státní poznávací značku či složit kauci. Kromě zajištění těchto nejrůznějších povolení a technických věcí bylo nutné zajistit provoz také personálně, a to sedm dní v týdnu 24 hodin denně,“ vyjmenoval ředitel ZZS Zlínského kraje Josef Valenta.

„V sanitce je vždy řidič, záchranář, radiologický asistent a atestovaný neurolog s praxí v intenzivní péči. Ve dvanáctihodinových směnách se bude střídat osm radiologických asistentů z různých koutů Moravy, dále 30 řidičů a 20 záchranářů z oblasti Valašské Meziříčí, a lékaři z různých nemocnic. Tato sanitka jezdí nad rámec běžného nasazení,“ upřesnil vedoucí lékař valašskomeziříčské oblasti ZZS Zlínského kraje Pavel Janík.

V praxi to vypadá tak, že operátorka přijme výzvu a na místo vyšle nejbližší záchranářskou posádku, která pacienta zajistí v rámci přednemocniční neodkladné péče. Zároveň s ní vyjede ze základny ve Valašském Meziříčí tým mobilní iktové jednotky. Tento buď dojede přímo na místo události nebo v rámci úspory času se se záchranářskou posádkou potká na předem vytipovaném místě, kde pacientovi poskytne péči jako v nemocničním iktovém centru. Snímky z CT se poté odesílají na radiologické pracoviště Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně, jehož radiologové je vyhodnocují a konzultují s posádkou v terénu. V případě, že je pacient indikován k podání trombolýzy, je tato podána přímo v terénu a pacient je následně odvezen právě do iktového centra zlínské nemocnice.

Mobilní iktová jednotka bude na Valašsku jezdit do 3. prosince. Výsledky pak budou zapracovány do studie, která popisuje využití mobilní iktové jednotky ve zdravotnictví v České republice.

Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje patří ke světové špičce v péči o pacienty s cévní mozkovou příhodou (CMP). Letos podruhé v řadě získala od iniciativy Angeles, která se celosvětově zabývá systémem zlepšení péče o pacienty postiženými mrtvicí, nejvyšší, tedy diamantové ocenění.

<https://zlinskykraj.cz/aktuality/na-valassku-jezdi-mobilni-iktova-jednotka-6564>